

Sílvia Romero i Olea

EL JURAMENT

L'ECLESIÀICA

bromera

PREMI DE NARRATIVA BLAI BELLVER

Primera part
ENCENALLS

El Manel seia a la terrassa, a l'ombra del tendal, i contemplava la badia de Llançà que s'estenia al seu davant, a l'esquerra, més avall del turó. A aquella hora del matí, el mar semblava encara adormit. El sol començava a apuntar els primers raigs i la superfície de l'aigua, d'un blau límpid impensable, brillava amb trèmuls reflexos. L'arena respirava lliure de tovalloles i banyistes; pel passeig només quatre turistes despistats iniciaven un nou dia de vacances mentre els bars apujaven les persianes metàl·liques.

On regnava l'activitat era al port, més proper que no pas la platja de Llançà però mig tapat per alguna torre d'estiueig. Des del mirador privilegiat del dúplex que compartia amb la Pilar des de feia dos mesos escassos, el Manel observava l'anar i venir de vaixells, barques de pesca, iots i altres embarcacions esportives.

La felicitat és feta de petits instants com aquest, va pensar. I al moment, com un ressort automàtic que reaccionés davant la paraula felicitat, la imatge de la Pilar es va instal·lar en el seu pensament.

S'havien conegut feia un parell d'anys en una exposició d'art d'avantguarda, a Barcelona. Ell s'hi havia arribat per omplir una tarda buida i plujosa del mes de novembre i perquè l'organitzador, un antic company d'estudis, li havia insistit molt perquè hi anés. Va ser aquesta mateixa persona qui els va presentar.

—Manel Jové. Pilar Tarrés. —Havia pronunciat atropelladament el Toni Mur, l'amic del Manel, per disculpar-se tot seguit:— Aneu mirant i després en parlem. M'interessa molt la vostra opinió. Però

ara vaig a rebre... –I no van sentir qui era la personalitat que tanta urgència despertava en el Toni, perquè aquest ja era lluny.

Tots dos, el Manel i la Pilar, s'havien mirat amb cara de circumstàncies i somriure vague. Ell ja estava acostumat a les fugides d'estudi del Toni, però no sabia si també era el cas d'aquella noia que tenia palplantada al seu davant, a qui havia reconegut de seguida.

–Fa molt, que coneixes el Toni? –es va atrevir a preguntar per trencar l'absurda tensió creada.

–Prou per saber que mai no canviarà –va respondre ella, lacònica però amb un deix mofeta a la veu.

I aleshores sí, tots dos s'havien somrigut amb complicitat i havien començat a passejar, tot observant i analitzant les peces exposades.

Cap al tard, quan la inauguració ja es donava per tancada, es van acomiadar del Toni felicitant-lo per l'èxit de públic aconseguit, i un cop al carrer van decidir continuar amb aquella cita casual en què tan bé s'hi trobaven.

El Manel, abans que els presentessin, ja havia reconegut en aquell rostre jove de mirada intel·ligent la cèlebre pintora Pilar Tarrés. Ell no es dedicava directament al món de la creació artística. Com a antiquari, la seva especialització eren els objectes antics, però això no treia que es mantingués al corrent de les tendències i les noves firmes que sorgien al país, un camp que sempre li havia interessat. Per això la conversa va girar entorn de les activitats d'ella i els propers projectes que tenia endegats, i cada nou minut de coneixença era un pas més cap al convenciment que tenia davant seu una dona com poques més se'n podria trobar al llarg de la vida.

–T'acostumaràs a aquesta calma? –La veu de la Pilar va interrompre-li els pensaments i el va tornar a la realitat.

–No et preocupis –va bromejar ell, tombant-se per mirar-la: dempeus, amb una samarreta llarga de tirants que s'havia posat en llevar-se aquell matí, la Pilar era al llindar de la porta que connectava la terrassa amb el menjador, recolzada al marc:– les gavines ja

s'encarreguen de trencar la pau i el silenci perquè no m'oblidi del soroll de Barcelona.

–Des que han fet niu en aquest edifici del davant...

–Feia molt, que eres aquí?

–El temps just per adonar-me que estàs embadocat contemplant el paisatge.

–No sé si em cansaré mai de mirar-me'l...

–Vols esmorzar?

–Sí. Però seu –va decidir ell mentre s'aixecava–. Ja el preparo jo.

–Arribes tard –La Pilar ho va pronunciar múrria, besant-lo amb un petó manyac:– està tot llest a la safata. Només cal escalfar el cafè amb llet al microones.

–Seu igualment. Ja ho porto jo –va insistir el Manel.

Dòcil i complaguda, com si l'hagués de rellevar en una hipotètica posició de guaita, la Pilar va ocupar la cadira del costat d'on s'hi havia estat ell, i es va deixar cuidar. La mirada li va relliscar cap a la platja, on els primers banyistes ja començaven a omplir-la amb els colors llampants de les tovalloles i els para-sols. Va somriure, enyoradissa. Aquell bocí de mar l'havia acollida infinitat de vegades. De nena, d'adolescent, de jove. Durant l'estiu, a pesar de viure amb els pares al centre del poble, allunyada de les cales i d'aquella extensa badia de Llançà, hi passava llargs matins i nombroses tardes. Allà havia pres el sol i flirtejat amb turistes i nois del poble.

«M'estimo tant Llançà; és casa meva», va murmurar a sota veu.

Quan baixava a Barcelona per impartir alguna classe o per assistir a algun acte cultural, o més de tant en tant quan la ciutat de destí era Girona, preferia viatjar en tren. El cotxe quedava reservat només per a casos molt concrets en què no tenia bona combinació horària per pujar altra vegada cap a Llançà. A través del vidre de la finestra contemplava el pas veloç de viles costeres, cales, platges, urbanitzacions, apartaments, poblacions de l'interior ja que el ferrocarril, malauradament per als gustos de la Pilar, no resseguia sempre el litoral. Però només arribar, en trepitjar l'estació, sabia que era a casa.

Estava avesada a aquells trajectes amunt i avall perquè els havia fet innombrables vegades durant els anys d'estudi a Barcelona, quan cursava Belles Arts, malgrat haver-se instal·lat a la ciutat en un pis menut amb altres companys. O també en acabar la carrera, quan assistia a diversos cursos de grau superior que s'impartien a l'Escola Massana. No havia estat gens fàcil, per a ella, aconseguir el suport dels pares, que volien veure-la convertida en una eminent cirurgiana o advocada. Però al final s'havia sortit amb la seva, havia esmerçat moltes hores de la seva vida a construir-se aquell present de què ara gaudia i, a més, havia tingut sort. L'atzar i les circumstàncies havien anat jugant sempre al seu favor.

—La senyora ja té l'esmorzar servit. —El Manel la va treure de la seva abstracció i va seure al costat tot posant la safata damunt la taula.

A la Pilar, encara amb el cor evocant una altra època i el pensament farcit d'imatges viscudes, se li barrejava l'aroma fresca i salabrosa d'aquell matí fulgent amb l'olor densa del cafè fumejant. I va somriure tot pensant que la felicitat era feta de petits instants com aquell.

Van brindar amb la tassa de cafè amb llet, com tenien costum de fer, abans d'apropar-se-la als llavis, però només van poder xarrupar-ne un glop perquè just aleshores el so escardat d'un motor que coneixien prou bé es va imposar per damunt dels xiscles de les gavines. Pel carrer serpentejant que menava cap al dúplex on vivien, pujava una camioneta que es va deixar veure només iniciar el revolt pronunciat que hi havia davant mateix del seu edifici. El vehicle de «LLANÇATS. Serveis de Repartiment» es va aturar amb un parell de rodes damunt l'estreta vorera per tal d'apartar-se del camí, i ells dos van deixar la tassa a la safata i es van abocar a la barana.

El Vador Bricollé, dels Bricollé de tota la vida, com solia comentar ell mateix tot sovint i ben enriolat, els va saludar en adonar-se de la seva presència.

–Us porto un paquet –va cridar sense abandonar el seu somriure permanent.

Estranyats, el Manel i la Pilar van obrir-li la porta i li van demanar que ho pugés al pis de dalt, a l'espai comú que havien arranjat per compartir més estona junts. Allà, en una àmplia zona sense envans, la Pilar hi tenia el taller i el Manel, el despatx. El Vador va carregar la caixa escales amunt i tots dos el van seguir, intrigats perquè, malgrat estar acostumats a rebre objectes diversos per qüestions professionals, aquells dies no n'estaven esperant pas cap.

ANGLATERRA

Eyam, novembre de 1665

La família Brooks era al costat del carruatge del senyor Chapman, que havia entrat un moment a la Taverna del Miner. Amb ells també s'esperava el rector d'Eyam, el William Mompesson. L'home feia tot just un parell d'anys que havia arribat al poble amb la seva dona, la senyora Louise, i als habitants d'Eyam, avesats a l'antic rector, el purità Thomas Stanley, els havia costat una mica acostumar-s'hi a causa de la joventut de la parella.

–Sembla que tindreu bon dia de viatge –va comentar el John Brooks, tot estudiant les nuvolades griseses d'aquella matinada de l'últim dia de novembre.

–Tot aquest mes ha fet un temps molt suau, inusual per a l'època –va afegir la Mary, la seva dona.

–Però el viatge és llarg –va sentenciar el rector com si pronuncies el sermó del diumenge, amb aquella veu profunda que tant els impressionava–. No arribareu a Londres fins divendres o dissabte: dependrà dels camins. Amb tot, el senyor Chapman coneix molt bé la ruta i Déu vetllarà per vosaltres.

–Senyor Mompesson! –Un vailet de poc més de vuit anys es va apropar al grup.– La seva dona m'envia a buscar-lo. Diu que ha anat amb la Liz Ryder a casa dels Thompson perquè tenen un malalt.

–Ara hi vaig –es va apressar, i dirigint-se als Brooks:– Us he de deixar. Aquí teniu unes cartes de recomanació. Dorothy, aquesta és la teva, però ja he parlat amb el meu amic Samuel Pepys i t'espera perquè formis part del seu servei. Katherine, aquesta és la que li has de donar a la bona senyora Elizabeth Red, malgrat que ja et

coneix per les moltes referències que li he fet arribar per escrit. I no pateixis: t'hi trobaràs bé, amb ella; n'estic segur. I ara disculpeu-me, però marxo cap a casa dels Thompson.

L'home es va allunyar caminant amb llargues gambades i el noieta li anava al darrere, a trossos corrent, a trossos saltironant. El John i la Mary es van mirar amb preocupació i no van dir-se res perquè les paraules no feien falta. Tots dos van elaborar, mentalment, la relació de morts que hi havia hagut a Eyam durant els darrers mesos.

El primer va ser el George Viccars. El jove havia arribat al poble durant la primavera. Era sastre, buscava feina, i el senyor Hayward el va contractar. Com que no tenia lloc on viure va demanar ajuda al rector, que el va encaminar cap a la casa de la jove vídua Liz Ryder, la seva serventa a la rectoria. La Liz primer havia dubtat, però en venir recomanat pel mateix rector, va pensar que els diners que podia obtenir a canvi, encara que no fos gran cosa, bé l'ajudarien a passar millor el dia a dia, i havia de pensar en els seus dos fills. Va acceptar. Però a finals del mes d'agost el George Viccars va morir. La notícia es va propagar, com no podia ser d'una altra manera, a una velocitat increïble, i malgrat que no es va parlar gaire de les circumstàncies d'aquella defunció, els rumors sobre una estranya malaltia van començar a circular.

Amb tot, semblava que aquest fet quedaria aïllat i recordat només com un trist i malaurat succés. Fins que poc després del dia de la matança del porc, cap a mitjans de novembre, va emmalaltir el petit James, fill del mateix senyor Hayward, el sastre que havia contractat el nouvingut. El nen es va debatre entre la vida i la mort, però al cap de tres dies va perdre la batalla. Un dia després va caure malalt el seu germà Simon, i dos dies més tard el mateix Andrew Hayward. Tot just en una setmana, la senyora Hayward passava d'estar casada i tenir dos fills a ser una vídua sense descendència.

La paraula pesta ja era en boca de tothom i creien que el mal havia entrat a Eyam de la mà de l'estranger, el George Viccars, ja

que ell havia estat el primer i els altres eren persones properes, la gent del poble amb qui més s'havia relacionat. A més corria la brama que l'home, encara delirant al llit de mort, només deia i repetia que ho cremessin tot, que ell ja ho havia vist a Londres, el que ara li estava passant. I es referia al carregament de robes de diferents colors i textures que havien arribat a Eyam per a la confecció de calces, cossets, lliurees o qualsevol altra peça que li demanessin. Tot plegat l'assenyalava com a causant possible d'un càstig que ni entenien ni volien comprendre. Cosa que, a ulls ignorants i delerosos de trobar culpables, es va confirmar quan els dos fills de la Liz Ryder, la jove que havia acollit el senyor Viccars com a hoste, també van contraure la malaltia i van morir després d'uns dies de dolor i agonia.

El John i la Mary Brooks no es van dir res de tot això. No els calia recordar els esdeveniments funestos dels darrers mesos.

—Però Londres és molt lluny —va pronunciar l'home, com si continués una conversa que havia quedat interrompuda.

—D'això ja n'hem parlat, Johnny. Ni la Doris ni la Kate poden rellevar-te a la ferreria. És una tasca molt dura. —I prement les espatlles al menut Roy, que era al seu costat, va afegir:— Ell sí que continuarà amb la feina que sempre ha fet la teva família. Dona-li temps. Encara és molt jove...

—Mare: que ja tinc deu anys!

—Aviat treballaràs al meu costat —va somriure el John—. Només dic que haguéssim pogut esperar a finals d'any. O a principis de l'altre, un cop hagués passat l'hivern.

—Millor ara —va concloure la Mary—. Les notícies que arriben de Londres diuen que allà la pesta comença a frenar-se. Durant el mes d'octubre el nombre de morts va anar baixant cada setmana. I aquest novembre la ciutat ja ha obert les portes. En canvi aquí...

—Tot això ho diu el senyor Chapman —va rebatre ell—. També va explicar que el rei s'havia tornat a exiliar a causa de la pesta, però continua al seu lloc.

–Carles II va estar massa anys fora del país...

–Nou anys, Mary. Nou anys –va apuntar el John–. I aquella guerra de Cromwell tampoc no ens va dur res de bo.

–Però si ara el senyor Chapman diu –ella va tornar a agafar el fil del que parlaven– que la pesta ha marxat de Londres...

–No hem de creure tot el que comenta el Fred Chapman. Ja saps que li agrada...

–John Brooks! –Ningú no s’havia adonat de la presència del senyor Chapman, que havia sortit de la Taverna del Miner i havia pogut sentir les darreres paraules del seu amic.– Insinues que soc un mentider? –va bromejar.

–Au, Fred! Saps molt bé que no pretenc dir això. Però també saps molt bé que t’agrada ser el centre de les converses.

–D’acord, d’acord –va acceptar l’home, somrient–. En ocasions explico més del que sé. –I dirigint-se a la Dorothy i la Katherine:– Noietes: ja podeu pujar al carro, que ens queda encara un llarg viatge.

Les dues noies van abraçar els seus pares i el seu germà abans d’enfilar-se entre tots els paquets que duia el senyor Chapman. L’home va agafar les regnes i va fer petar la llengua per arriar els cavalls. Durant l’escàs tram de camí que creuava el poble d’Eyam el petit Roy les va seguir, corrent rere el carro mentre elles li feien adéu amb la mà.

Gris. Londres era gris. Aquest pensament vagarejava per la ment de les dues germanes a mesura que avançaven pels carrers de la ciutat. El viatge des d’Eyam havia estat plàcid. Malgrat la proximitat de l’hivern, el bon temps els havia acompanyat en tot moment, però gairebé una setmana sencera suportant el sotragueig del carro, tot i la perícia del senyor Chapman, les havia deixades baldades. Només havien tingut un petit entrebanc amb una de les rodes del vehicle, però l’home, avesat a superar les adversitats, ho havia solucionat

amb la màxima rapidesa. Amb tot, això els havia demorat més del compte i els havia fet perdre un dia.

El Londres de primera hora de la tarda d'aquell dissabte de desembre no els mostrava, de bon tros, ni la seva cara més ferotge ni la precipitació habitual dels seus habitants, però per a la Dorothy i la Katherine, que mai no havien sortit del poble o, com a molt, s'havien arribat a l'aldea propera de Stoney Middleton, on hi vivien uns parents llunyans, tot el que contemplaven els seus ulls era estrany i sorprenent. Acabaven de creuar el Tàmesi. El senyor Chapman havia volgut entrar a la ciutat per aquest camí, malgrat haver de fer marrada, perquè sabia que impressionaria les noies. I ho havia encertat: només la visió del Pont de Londres ja les havia deixades amb la boca oberta.

—Això no s'assembla gens als rierols que teniu a Eyam, oi? —va somriure el senyor Chapman en comprovar la seva reacció—. I tampoc no havíeu vist mai un pont com aquest.

Les noies no van respondre. Tenien massa feina a mirar, observar i procurar retenir un món que els era nou. Sobretot el color, aquell to grisós tan diferent del seu poble. A Eyam coneixien tots els matisos possibles del verd: la resplendor de les heures, la brillant vivor maragdalena de la molsa, el fulgent daurat de l'herba després de la rosada. I també tenien el gris com a tonalitat de paisatge habitual: les nuvolades gris perla, les pedres esblanqueïdes de les zones calcàries, les groguenques de les zones gresoses. Però Londres tenia un gris emplomat, mercuri..., amenaçador.

En un principi, el senyor Chapman duia la idea d'anar al port, descarregar les mercaderies que portava i després acompanyar les noies, tal com havia promès als seus pares, a les respectives cases on entrarien a treballar com a serventes. Però el retard ocasionat per la roda desajustada el va fer canviar de parer, i va considerar que fora millor deixar primer les dues germanes.

Tot i que va evitar els carrers més estrets i concorreguts perquè menar el carro no resultava fàcil, les dues germanes van poder

apreciar la cara més bruta de Londres. Els grisos que les havien colpides ara es convertien en negres. Les parets de les cases, fins i tot les façanes dels grans edificis dels nobles, eren fosques com la nit, semblaven fumades com l'entorn de les llars de foc del seu poble.

—Londres és una gran ciutat, hi ve molta gent buscant feina, però no és un bon lloc per viure —va sentenciar el senyor Chapman tot observant les reaccions de les noies—. Aquest color aombrat no l'abandona mai. Ni a la primavera, ni a l'estiu... Mai. I l'aire? Què me'n dieu, de l'aire? —Tant la Dorothy com la Katherine van aspirar amb força; al moment van gargamellejar, penedides de l'acte, i l'home va riure.— És un fàstic, sí. I tant, que és un fàstic. El carbó de les estufes l'empudega contínuament, i tot el que flota per aquí —va fer un gest assenyalant-t'ho tot i res— és sulfur i sutge.

Cap de les dues no havia sentit mai el senyor Chapman parlar d'aquella manera ni tan seguit. Sabien que tenia fama de rondallaire i que la Taverna del Miner era una festa quan ell hi anava, perquè sempre duia notícies dels diversos llocs per on havia viatjat, però per a elles era tota una novetat. Al llarg de la setmana de trajecte que havien compartit, en ocasions els havia comentat alguna anècdota sobre una població que creuaven, o sobre una de les posades on s'havien detingut a fer nit i reposar ells i els animals, però mai amb tanta verbotat.

Van continuar el camí, allunyant-se una mica del centre de la ciutat, cap a Whitechapel. La casa on havia de dur la gran de les germanes, la Dorothy, estava en aquella direcció, a poc més d'un quilòmetre de Tower Hill. El barri per on ara avançaven era tota una altra cosa, res a veure amb els espais bruts amb què els havia saludat la ciutat. No van trigar gaire a trobar-se davant d'una mansió de dues plantes amb reixes que la separaven del carrer. L'home va fer petar la llengua perquè els cavalls s'aturessin.

—Aquesta és la casa del senyor Samuel Pepys —va informar.

La Dorothy va agafar el farcell de roba que duia i, fent una abraçada a la seva germana, va baixar del carro.

–Moltes gràcies per tot, senyor Chapman –va pronunciar amb pulcra educació.

–Que tinguis sort, Doris.

La noia es va tombar per dirigir-se, amb el seu caminar coixim-coixam, cap a la porta menuda que hi havia al costat de la de l'entrada, i ell la va seguir amb la mirada, pensatiu: Pobra noia; és jove i bonica, potser tot just ha fet els divuit, però en mala hora va patir aquell malaurat accident.

En realitat, a Eyam, tothom ho va qualificar de tràgica catàstrofe més que no pas d'accident. L'aleshores jove John Brooks, tot i conscient que la seva primera filla no continuaria els passos de la nissaga familiar amb l'ofici de ferrer, perquè era una feina massa dura per a una dona, la deixava voltar i tafanejar pel taller. Creia que no li faria cap mal conèixer els estris que utilitzava i els procediments que calia seguir. Però no va tenir present que una nena de cinc anys és una criatura curiosa i juganera. Mentre ell parlava amb el veí sobre un tascó molt concret que necessitava per a una veta de la mina, la petita Dorothy s'enfilava a l'enclusa per jugar a saltar tot d'una. Fins que l'últim salt va marcar el desastre. Ningú no va acabar d'entendre mai que un bloc d'acer com aquell pogués caure. Però amb lògica o sense ella, la peça metàl·lica li va aixafar el peu.

–Anem, Kate? –va preguntar el senyor Chapman tot remenant el cap per treure's aquells pensaments. I sense esperar resposta va fer petar la llengua per arriar, altre cop, els cavalls.

Després de saltar del carro i de donar educadament les gràcies per haver-la duta fins davant la casa de la senyora Elizabeth Red, la Katherine Brooks no es va girar per observar com s'allunyava el senyor Chapman. Estava ocupada admirant aquella mansió, la més bonica que mai no s'hauria imaginat. Era encara més gran que la del senyor Pepys, on s'havia quedat la seva germana. I el barri semblava més elegant. Va dirigir-se a la porteta que hi havia

a uns metres de la porta principal i va trucar. Al cap d'una estona va insistir. I passats uns instants va provar d'obrir-la, debades.

Va dubtar què fer. Allà, a poc metres, hi havia la breu escalinata de pedra que menava cap a la porta principal. Però ella havia ajudat, en alguna ocasió, a servir a casa dels Chadwick, la família més important d'Eyam, i sabia molt bé què esperaven els senyors dels seus servents. Amb tot, i sense tenir-ho gaire clar, va pujar els quatre esglaons i va trucar. Al cap de no res, aquest cop sí, una dona d'avançada edat i vestida amb robes fosques li va obrir. El pas dels anys havia deixat el seu solc marcat en les faccions de l'anciana, i la pell apergaminada i resseca va recordar, a la Katherine, la de la vella Emma Sayer, la remeiera del poble. Fins i tot li semblava reconèixer algunes de les clivelles que creuaven el seu rostre.

—Soc la Katherine Brooks —va respondre la noia a la pregunta pronunciada entre sanglots—. Vinc del poble d'Eyam per treballar al servei de la senyora Elizabeth Red. Porto una carta de recomanació del senyor William Mompesson, el rector.

La dona va fer un gest amb el cap perquè passés i s'esperés allà mateix, i fregant-se amb un mocador grogós els ulls envermellits pel plor, la va deixar sola. La Katherine va pensar que era ben normal que la senyora Red acceptés l'oferiment del rector i que necessités els seus serveis, si tota l'ajuda que tenia era la d'aquesta serventa. Quan ja havia acostumat la vista a la foscor, amb el farcell de roba als peus, va observar el lloc on es trobava i que aviat seria l'espai on s'hauria de moure al llarg del dia. Al seu davant, cap a la dreta, unes escales amb barana de fusta treballada menaven cap al pis superior, per on havia marxat la vella; a l'esquerra hi havia una porta de fusta que, la noia va suposar, duia a la cuina. La Katherine va continuar mirant al seu voltant. A la seva dreta tenia una porta gran de doble batent, tancada, amb primes motlures fent filigranes de dibuixos que no sabia identificar.

Abstreta en aquesta contemplació no es va adonar que la serventa baixava les escales acompanyada d'una altra dona. Devia

voltar la seixantena i vestia amb elegància, tot i que les seves robes també eren de color fosc.

–Soc la Katherine Brooks –va comentar altra vegada la noia, disposada a repetir les seves explicacions.

–No m'importa qui ets –va tallar la xerrera–. Què vols?

–Jo... –va balbucejat ella, sobtada per la sequedat de la conversa–. Porto una carta del senyor William Mompesson...

–Calla –va ordenar la senyora, i dirigint-se a la porta de doble batent va obrir-ne una de les fulles:– Sam!

Al cap de no res va aparèixer al llindar de la porta un home robust, possiblement el marit de la senyora esquerpa, va pensar la Katherine. El tal Sam era calb i la closca li brillava, oliosa i fastigosa, com la pell dels marrans del seu veí d'Eyam. Duia un bigoti ridícul que li ressaltava l'aspecte molsut de la boca. Primer va mirar la seva dona; després, en no rebre cap paraula per part d'aquesta, va traslladar la mirada cap al rebedor, on va descobrir la figura jovenívola de la Katherine. Els ulls se li van il·luminar amb una llambregada lasciva alhora que la llengua, d'aparença pastosa, li humitejava la comissura dels llavis.

La noia va abaixar la vista. No era la primera vegada que suportava l'esguard impertinent d'un home. Al poble, des de feia un cert temps, tot i que no sabia definir quant, havia començat a notar aquesta manera de mirar-se-la. Acabava de complir els setze. Per a la seva edat era alta i estava ben formada, amb uns pits generosos i unes corbes que demostraven que ja havia deixat enrere la innocència de la infantesa. Els cabells negres recollits sota la còfia eren llargs i sedosos, i els ulls verds li brillaven, vius i alegres, en un rostre jovial de pell més aviat pàl·lida. Amb tot, a Eyam mai no havien tingut cap problema d'aquesta mena. Tothom es coneixia i, malgrat les tafaneries pròpies d'un grup reduït de persones que ha de conviure tot l'any, tothom es respectava. Però ara es trobava a Londres, i no li agradava gens la sensació que s'anava apoderant d'ella. Una barreja de dubte i terror.

–Què vols? –va preguntar el Sam.

–La teva mare la va contractar –va aclarir la dona abans que la Katherine pogués dir res.

–Portes alguna recomanació?

–Sí, senyor –va respondre amb veu trèmula mentre li allargava la carta escrita pel rector William Mompesson.

El Sam es va apropar per agafar-la i va aprofitar el gest per fregar la mà de la noia amb els seus dits rodanxons i humits. Va llegir l'escrit que li havia passat i, sense aixecar la vista del paper, va preguntar, dirigint-se a la seva dona:

–Necessitem alguna criada?

–No ens cal ningú més –va respondre ella, seca, girant-se per pujar escales amunt un altre cop.

–Ho sento –plegava la carta mentre pronunciava aquestes paraules–. La meva mare, la senyora Elizabeth Red, va morir ahir al matí. Els teus serveis ja no fan falta, en aquesta casa. –Aprofitant l'atorollament de la Katherine, l'home li va agafar les dues mans entre les seves per col·locar-hi la carta, i les va fer tancar en un gest suposadament encoratjador:– Guarda bé aquestes recomanacions i busca feina en algun altre lloc.

–Però... Però jo no conec ningú, aquí.

–Em sap greu, però és tot el que et puc dir.

El Sam va fer una mirada severa als peus de la noia, on hi havia el farcell amb les seves escasses pertinences, i ella va entendre que l'havia d'agafar. Amb el lligall a una mà i l'escrit inútil del rector Mompesson a l'altra, encara s'hi va quedar quieta, dempeus, sense capacitat per reaccionar. Ell li va passar un braç per la cintura per guiar-la cap a la sortida, i la Katherine, espantada, va notar la pressió a través de la roba i com, amb aquells dits que ja l'havien toquejat feia un moment, premia la seva carn jove buscant algun contacte més proper. Van fer junts les dues passes que els separaven de la porta, caminant en una estranya abraçada que cada cop els estrenyia més. La noia respirava amb dificultat i només en l'últim instant,